

Team PFAS van Vrouwen van Nu: Liesbeth Haitzma uit Philippine, Willy Wiskerke uit Krabbendijke, Riet van de Langkruis uit Terneuzen, Corrie Kalisvaart en Magda de Feijter, beiden uit Zaamslag. © Frank Peters

Deze Zeeuwse ‘Vrouwen van Nu’ strijden tegen PFAS: ‘We zijn heel erg bezorgd’

Het PFAS-probleem oplossen? Nee, dat kunnen ze met z’n vijven natuurlijk niet. Maar Riet, Willy, Liesbeth, Magda en Corrie willen als ‘team PFAS’ zo veel mogelijk mensen bewust maken van deze schadelijke chemische stoffen. „Niet voor onszelf, maar voor onze kinderen en kleinkinderen.”

Cornelleke Blok 15-05-23, 07:00 **Laatste update:** 15-05-23, 10:02

Alle vijf zijn ze lid van de Zeeuwse afdeling van vrouwenplatform ‘Vrouwen van Nu’, en alle vijf maken zich grote zorgen over PFAS. Zwemmen in de Westerschelde? „Dat doe ik alleen als het héél heet is. En ik zorg dat ik geen water binnen krijg”, zegt Riet van de Langkruis uit Terneuzen. Willy

Wiskerke uit Krabbendijke wandelt vaak op de dijk, langs het water. „Maar als het druk is met grote schepen, en het water spat op, dan ga ik verder van de kant lopen, en ik houd m'n mond dicht.” □ Toen de vrouwen twee jaar geleden samen naar een landelijke bijeenkomst van 'Vrouwen van Nu' reisden, ontstond het idee om actie te ondernemen: 'Team PFAS' was geboren. „We hebben eerst zo veel mogelijk informatie verzameld”, vertelt Willy. „En daarna hebben we aan alle Zeeuwse afdelingen een presentatie gegeven over PFAS.” Tijdens een provinciale bijeenkomst van 'Vrouwen van Nu' werd PFAS-coördinator Maarten de Hoog uitgenodigd.

Goede voorlichting moet er komen, vinden de vrouwen. Het liefst 'een folder in Libelle-taal', voor iedereen beschikbaar. „Je krijgt veel te weinig informatie, en de informatie die er is, is onbegrijpelijk. Dan gaat het over nanogrammen en zo”, zegt Willy. „Mensen willen weten waar die PFAS in zitten, en wat de alternatieven zijn. Als ik een pak koekjes koop, dan lees ik alles over de suikers, koolhydraten, en vetten die erin zitten, maar als een verpakking vol zit met PFAS, dan weet ik dat niet. Onze gezichten zitten er vol mee, want het zit in cosmetica, maar ook in bodylotion bijvoorbeeld. Veel mensen weten dat niet.”

Ik zie bij Rilland jongens vissen in de Westerschelde. Die nemen zo'n visje misschien mee naar huis en eten het op. Ze weten nergens van. Waarom is er geen voorlichting op scholen?

Willy Wiskerke uit Krabbendijke, Lid van Team PFAS

Willy heeft zich vastgebeten in het onderwerp. „Die PFAS zitten overal in. In pannen, cosmetica, bakpapier, maar ook in dat spul dat je gebruikt om regenkleding te impregneren. Ze kunnen wel zeggen dat kleine hoeveelheden niet schadelijk zijn, maar ik zie het als een druppelende kraan boven een emmer. Die loopt op een gegeven moment over. Ik zie bij Rilland jongens vissen in de Westerschelde. Die nemen zo'n visje misschien mee naar huis en eten het op. Ze weten nergens van. Waarom is er geen voorlichting op scholen?”

‘Als je niets doet, gebeurt er ook niets’

De vrouwen hebben de Consumentenbond al gevraagd of die zich wil inzetten voor betere informatievoorziening. „Op de etiketten van producenten moet komen te staan welke gevaarlijke stoffen erin zitten. De Consumentenbond heeft zó veel leden en veel invloed: misschien kunnen zij iets voor elkaar krijgen.” De nieuwe provinciale statenleden hebben ook een brief ontvangen om aandacht te vragen voor het onderwerp. Liesbeth: „We hopen dat producenten hun productieprocessen aanpassen, want PFAS is afbreekbaar voor het in het water komt. Daarna niet meer. Maar die aanpassingen kosten producenten veel geld.”

Riet, Magda, Willy, Corrie en Liesbeth weten echt wel dat ze het probleem niet op gaan lossen. „We doen dit in de wetenschap dat het misschien maar een halve druppel op een gloeiende plaat is”, zegt Liesbeth Haitsma. „Maar als je niets doet, gebeurt er ook niks”, voegt Corrie Kalisvaart uit Zaamslag toe.

„En we hebben wél een enorm netwerk”, benadrukt Willy. „Landelijk zijn 25.000 vrouwen lid van ‘Vrouwen van nu’. Juist de vrouwen moet je bereiken en goed voorlichten. Zij voeden en kleden meestal hun kinderen. We hoorden al van leden die zeiden dat ze geen Tefal-pannen meer gekocht hadden, na onze presentatie. Kijk, dan heb je toch iets gewonnen. We doen dit voor onze kinderen en kleinkinderen. Als zij ons later vragen: wat hebben jullie hieraan gedaan, dan willen we goed antwoord kunnen geven.”